

Mục lục

Chương 1 - Giới thiệu chung.....	1
1. Giới thiệu Scratch	1
1.1 Lịch sử phát triển của Scratch	1
1.2. Mục tiêu của Scratch	1
1.3. Các yêu cầu cơ bản với người học	2
2. Các tài nguyên khác	2
3. Khởi động Scratch	4
3.1. Dừng trình duyệt	4
3.2. Cài đặt ứng dụng Scratch trên máy tính.....	5
4. Các thao tác cơ bản.....	7
4.1 Thay đổi ngôn ngữ của Scratch.....	7
4.2. Tạo dự án mới	8
4.3. Mở lại một dự án.....	9
4.4. Lưu một dự án	10
5. Khắc phục một vấn đề nhỏ của ứng dụng Scratch.....	11
Chương 2 – Dự án Scratch	12
1. Dự án Scratch đầu tiên.....	12
2. Các thành phần cơ bản của một dự án Scratch	16
2.1. Sân khấu (Stage)	16
2.2. Nhân vật (Sprite)	18
2.3. Cách xác định tọa độ của nhân vật.....	21
2.4. Cách xác định vị trí của nhân vật trên sân khấu khi biết tọa độ.....	24
2.5. Code (lệnh) của nhân vật.....	25
3. Nhóm lệnh <i>Chuyển động</i> (Motion).....	29
4. Nhóm lệnh <i>Sự kiện</i> (Events)	30
5. Nhóm lệnh <i>Điều khiển</i> (Control)	31
Bài tập:	35
Chương 3 - Làm nhân vật chuyển động	36
1. Xây dựng chương trình mèo đuổi chuột	36
2. Lệnh “ <i>di chuyển 10 bước</i> ”	37
3. Đặt hướng của nhân vật	38

4. Các lệnh “xoay...”	41
5. Lệnh “thay đổi x/y một lượng”	42
6. Tạo ứng dụng có nhân vật nhào lộn	43
7. Ứng dụng Pong game	44
7.1. Thêm quả bóng vào chương trình	44
7.2. Thêm thanh đỡ (Paddle)	44
7.3. Làm quả bóng nảy lên khi gặp thanh đỡ	45
7.4. Nâng cấp trò chơi Pong game	46
8. Xây dựng trò chơi khủng long	46
8.1. Tạo dự án mới và thêm nhân vật	47
8.2. Thiết lập vị trí khởi đầu cho các nhân vật	47
8.3. Làm khủng long nhảy lên khi ấn phím space (phím trắng)	48
8.4. Làm nhân vật cây di chuyển	48
8.5. Xử lý khi nhân vật khủng long chạm vào cây	49
Bài tập:	51
Chương 4 - Diện mạo của nhân vật	54
1. Trang phục (Costume) của nhân vật	54
2. Lệnh “trang phục kế tiếp” (next costume)	55
3. Lệnh “ẩn” và lệnh “hiện”	56
4. Thay đổi hiệu ứng cho nhân vật	58
5. Thay đổi kích thước của nhân vật	62
6. Tạo một nhân vật mới	63
6.1. Vẽ trang phục cho nhân vật	66
6.2. Tải trang phục lên (Upload costume)	70
6.3. Xuất ra (export), và sử dụng lại (Upload/Tải lên) nhân vật	72
7. Để nhân vật lên tiếng!	73
8. Sân khấu là một nhân vật đặc biệt	76
Bài tập:	80
Chương 5 – Âm thanh và âm nhạc	85
1. Âm thanh của nhân vật	85
2. Nhóm lệnh Âm thanh (Sound)	89
3. Nhóm lệnh Âm nhạc (Music)	91
3.1. Mở nhóm lệnh Âm nhạc	91

3.2. Các lệnh trong nhóm <i>Âm nhạc</i>	92
3.3. Thực hành các lệnh liên quan đến <i>Âm nhạc</i>	93
Bài tập:	97
Chương 6 – Nhân vật trở thành họa sĩ	99
1. Giới thiệu về <i>Bút vẽ</i> (Pen)	99
2. Lệnh “ <i>in hình</i> ”	100
3. Lệnh “ <i>đặt bút</i> ” và “ <i>nhấc bút</i> ”	101
4. Vẽ hình bằng phím mũi tên	107
5. Vẽ các hình cơ bản	108
6. Sức mạnh của các lệnh lặp	111
Bài tập:	114
Chương 7 - Các nhân vật phối hợp với nhau	119
1. Giới thiệu về lệnh “ <i>phát tin</i> ” (Broadcast message)	119
2. Lệnh “ <i>phát tin ... và đợi</i> ”	122
Bài tập:	125
Chương 8 – Dữ liệu của nhân vật	128
1. Giới thiệu	128
2. Các kiểu dữ liệu trong Scratch	128
2.1 Kiểu boolean	128
2.2 Kiểu số (number)	129
2.3. Kiểu chuỗi kí tự (kiểu String)	130
3. Biến (variable) là gì?	130
4. Các thao tác cơ bản với biến	130
4.1. Tạo biến mới	131
4.2. Đặt giá trị của biến	132
4.3. Thay đổi giá trị của biến một lượng nhất định	132
4.4 Một số ví dụ với các biến	133
5. Một số phép toán cơ bản	136
5.1. Các phép toán số học	136
5.2. Các biểu thức phức tạp (hơn một chút)	143
5.3. Lệnh “ <i>kết hợp</i> ” (join)	144
6. Ứng dụng: phối hợp biến và các phép toán	147
6.1. Tung xúc xắc	147

6.2. Trò chơi bắt ma	149
6.3. Vẽ hình xoắn ốc	150
6.4. Tính tổng của dãy số	153
Bài tập:	156
Chương 9 – Nhân vật đưa ra quyết định.....	160
1. Hỏi và trả lời	160
2. Khối lệnh “nếu ... thì ...”	163
3. Lệnh “nếu...thì...nếu không thì...”	165
4. Các phép so sánh.....	168
5. Các lệnh “nếu...” lồng nhau.....	170
6. Lệnh “lặp lại cho đến khi...” và trò chơi đoán số.....	170
7. Lệnh “đợi đến khi...”	172
8. Các phép toán logic.....	177
8.1 Phép “hoặc” (OR)	177
8.2. Phép toán “không phải” (NOT).....	178
8.3. Phép “và” (AND)	179
Bài tập:	180
Chương 10 – Tạo bản sao của nhân vật.....	182
1. Giới thiệu	182
2. Cách thức xây dựng chương trình với các bản sao	182
3. Ví dụ đầu tiên.....	183
4. Tạo vòng xoắn ốc.....	185
5. Trò chơi cá lớn nuốt cá bé	186
6. Trò chơi war of bugs.....	190
Bài tập:	194
Chương 11 – Điều khiển nhân vật thông qua webcam.....	196
1. Giới thiệu	196
2. Mở các lệnh liên quan đến video	196
3. Vuốt ve nhân vật mèo	197
4. Làm đổi màu hoặc đổi trang phục của nhân vật	199
5. Đánh trống bằng webcam	200
6. Làm gấu di chuyển.....	202
7. Di chuyển nhân vật theo nhiều hướng	204

8. Cá to nuốt cá bé	205
9. Pong game.....	207
10. Game bắt ma	208
Chương 12 – Khối của tôi (My block)	209
1. Tạo một khối đơn giản.....	209
2. Truyền tham số cho khối	212
2.1 Khối với 1 tham số	212
2.2. Tạo khối với 2 tham số.....	216
2.3. Tham số là chuỗi kí tự (Dữ liệu đầu vào là chuỗi kí tự)	218
2.4. Dữ liệu đầu vào là biểu thức điều kiện.....	220
3. Chạy mà không làm mới màn hình.....	221
Bài tập:	223
Chương 13 - Danh sách (list)	224
1. Các thao tác cơ bản với danh sách	224
1.1. Tạo danh sách.....	224
1.2. Thêm phần tử vào danh sách.....	225
1.3. Xuất dữ liệu từ danh sách ra file	226
1.4. Đưa dữ liệu từ file vào danh sách.....	227
2. Thao tác với danh sách bằng lệnh.....	228
2.1. Thêm phần tử	228
2.2. Xóa hoặc thay thế phần tử.....	229
2.3. Các lệnh liên quan đến các phần tử trong danh sách	229
2.4. Các lệnh liên quan đến các thuộc tính của danh sách	230
3. Cho phép người dùng nhập vào một danh sách	231
4. Ứng dụng danh bạ điện thoại.....	233
4.1. Tạo và tìm kiếm trong danh bạ	233
4.2. Xóa người một người khỏi danh bạ	236
4.3. Sửa số điện thoại của một người trong danh bạ	237
5. Dãy số (numerical lists – danh sách chỉ chứa số)	239
5.1. Tìm số lớn nhất và nhỏ nhất trong dãy số	239
5.2. Đếm số lần xuất hiện của các số trong dãy số.....	240
5.3 Sắp xếp dãy số.....	243
Bài tập:	246

Chương 14 – Xử lý chuỗi kí tự.....	247
1. Các thao tác cơ bản với chuỗi.....	247
2. Đếm các kí tự đặc biệt trong một chuỗi.....	248
3. Các thao tác thay đổi chuỗi kí tự	251
3.1. Chèn thêm kí tự vào chuỗi	251
3.2. Xóa kí tự tại vị trí cụ thể trong chuỗi	253
3.3. Tách một chuỗi thành các chuỗi con.....	255
4. Kiểm tra một chuỗi có đối xứng hay không?.....	258
5. Máy tính đơn giản.....	260
Bài tập:	265
Chương 15 – Một số dự án khác	267
1. Hội thoại bằng giọng nói	267
2. Phiên dịch viên Scratch.....	269
3. Kiểm tra một số có phải là số nguyên tố hay không.....	272
4. Các ứng dụng đồng hồ	274
6. Chuyển đổi hệ cơ số.....	283
6.1. Chuyển từ hệ thập phân sang hệ nhị phân.....	283
6.2. Chuyển từ số hệ nhị phân sang số hệ thập phân.....	288
7. Trò chơi hangman	290
8. Thử thách mê cung.....	297
Phụ lục A: Các thao tác chỉnh sửa code cơ bản.....	301
Lời kết.....	309